

Sammanställning av uppgifter till uppföljning av den subjektiva rätten till barnomsorg

Den här publikationen omfattar en sammanställning av uppgifter för uppföljning av den subjektiva rätten till barnomsorg på Åland. Ålands landskapsregering inkom med en riktad offertförfrågan till ÅSUB gällande en kartläggning av hur de ändringar kopplat till familjeledighetsreformen och rätten till daghemsverksamhet som genomfördes år 2022 eventuellt har påverkat förutsättningarna inom daghemsverksamhetens verksamhetsområde på Åland. Sammanställningen grundar sig på statistiska uppgifter som ÅSUB har tillgång till från åren fram till och med 2022 samt 2023 respektive 2024. Sammanställningen avgränsas till områden där det är möjligt att jämföra med situationen före 2022, det vill säga året som ändringarna i rätten till daghemsverksamhet genomfördes. Längre tidsserier presenteras där det är möjligt och önskvärt för en helhetsbild.

Rätt till daghemsverksamhet och hemvårdsstöd på Åland

Landskapslag (2020:32) om barnomsorg och grundskola innehåller bestämmelser om kommunens utbildningsverksamhet samt om läroplikt och rätt till barnomsorg, förundervisning och skolgång. Genom ändring av landskapslagen om barnomsorg och grundskola (ÅFS 2022/55) utökades den subjektiva rätten till barnomsorg för att anpassa rätten till reformen som genomfördes i Finland 2020. Förändringen på Åland trädde i kraft den 1 augusti 2022. Landskapsregeringen ansåg att rätten till barnomsorg ska utgå från barnet och inte från vårdnadshavaren samt att begränsningarna av den subjektiva rätten till barnomsorg ska slopas så att alla barn har samma rätt till daghemsverksamhet (Lagförslag 15/2021–2022).

Enligt 14 § i lagförändringen (ÅFS 2022/55) har ett barn rätt till kommunal daghemsverksamhet från ingången av den kalendermånad då barnet fyller nio månader till dess att läroplikten börjar. Kommunen ska vid behov även ordna daghemsverksamhet kvälls- och nattetid samt under andra dagar än vardagar för barn som behöver detta på grund av vårdnadshavarens förvärvsarbete eller studier. Barnet har inte rätt att delta i daghemsverksamhet under den tid som föräldrapenning betalas för barnet. Barnet har dock rätt att delta i daghemsverksamhet under den tid partiell föräldrapenning betalas för barnet på grund av deltidsarbete. Vårdnadshavare vars barn inte deltar i barnomsorgen har rätt till ett grundläggande hemvårdsstöd tills barnet fyller tre år (LL 2015:68 och ÅFS 2022/56, 8 §). Under läsåret innan ett barn börjar i grundskolan eller får motsvarande undervisning har barnet rätt till förundervisning under minst 4 timmar per arbetsdag. (LL 2020:32 och ÅFS 2022/56, 17 §).

Våren 2025 sammanställde Ålands landskapsregering en rapport om den subjektiva rätten till daghemsverksamhet för att analysera hur regleringen av den subjektiva rätten kan ändras utan att begränsa barns rätt till pedagogisk verksamhet¹. I rapporten konstateras att begränsningar i barns nuvarande rätt till pedagogisk verksamhet skulle medföra konsekvenser särskilt för socioekonomiskt utsatta barn, vilket kan ge upphov till en ökad belastning på andra instanser i samhället. Utredningen föreslår att åtgärder vidtas för att utveckla sektorsövergripande insatser som stödjer vårdnadshavare i föräldraskapet.

¹ Utredning gällande ändring av den subjektiva rätten till daghemsverksamhet och en oro för barns vistelsetider - om kommunernas förutsättningar och barnets bästa, 2025.

Rätt till dagvård i Finland och förskola i Sverige

Subjektiv rätt till dagvård infördes för alla barn under skolåldern i Finland från år 1996. Från och med 2016 begränsades dock barnets subjektiva rätt till småbarnspedagogik till 20 timmar per vecka (lag om småbarnspedagogik FFS 540/2018, 12 §). Genom begränsningen eftersträvades inbesparingar. De sammanlagda effekterna på småbarnspedagogiken visade dock att långtifrån alla kommuner tog begränsningen i bruk och de förväntade sparmålen därmed inte heller uppnåddes. Kommunernas olika praxis försatt barn och familjer i ojämlik ställning i fråga om hur heltäckande den service som erbjuds är. Begränsningen för den subjektiva rätten till barnomsorg upphävdes i Finland fr.o.m. den 1 augusti 2020. Genom att återinföra barnets subjektiva rätt till småbarnspedagogik som heldagsvård stärkte man barns likvärdighet oberoende av föräldrarnas ställning på arbetsmarknaden och familjernas situation. Rätten till småbarnspedagogik var inte mera beroende av om barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare:

- arbetar på heltid eller deltid
- är arbetslösa eller deltar i utbildning/arbetspraktik som en arbetskraftspolitisk åtgärd
- är företagare eller studerar.

Även andra lagförändringar genomfördes. Bland annat om en förälder är familje- eller vårdledig för att sköta ett annat barn i familjen, påverkar inte heller detta småbarnspedagogikens omfattning.²

Som grund till förändringen år 2020 lyftes undersökningar som visat att småbarnspedagogik av god kvalitet har en positiv inverkan på barnens framtida skolgång och studieframgångar samt på hur de klarar sig i samhället. Att delta i småbarnspedagogik är viktigt för barns livskvalitet samt för social och kognitiv utveckling på både kort och lång sikt. Effekterna återspeglas också i familjernas liv, då småbarnspedagogiken möjliggör föräldrar att delta i samhälls- och arbetsliv, på längre sikt har småbarnspedagogik bidragit till barns positiva inställning till lärande och en smidig skolgång. Effekterna av småbarnspedagogik är särskilt stora för de barn som har utvecklings- och inlärningssvårigheter eller som lever under svåra levnadsförhållanden, exempelvis i ekonomiskt utsatta hushåll. Forskning och rekommendationer om småbarnspedagogikens effektivitet betonar dock att endast småbarnspedagogik av hög kvalitet ger positiva effekter och kan exempelvis förebygga marginalisering.³

Enligt skollagen (2010:800, 5 §) i Sverige ska barn från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Barn, vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga för vård av annat barn, ska från och med ett års ålder erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan (6 §). Från och med att barnet fyller tre år ska ytterligare timmar erbjudas (4 §).

Uppgifterna i sammanställningen

Barnomsorg omfattar enligt landskapslagen om barnomsorg och grundskola (2020:32) daghemsverksamhet, fritidshemsverksamhet och lekverksamhet. Daghemsverksamheten erbjuds för barn under skolåldern och bedrivs som daghem, familjedaghem eller gruppfamiljedaghem. I den här sammanställningen återges uppgifter för daghemsverksamhet och i vissa fall även lekverksamhet eller övrig barndagvård. I uppgifterna ingår **inte** fritidshemsverksamhet⁴. De flesta tillgängliga uppgifterna finns för 2000-talet medan uppgifter om årsverken inom barnomsorg endast finns från och med 2017. Uppgifterna om kommunernas ekonomi återges från år 2015. De senaste uppgifterna som anges i den här publikationen är för år 2024.

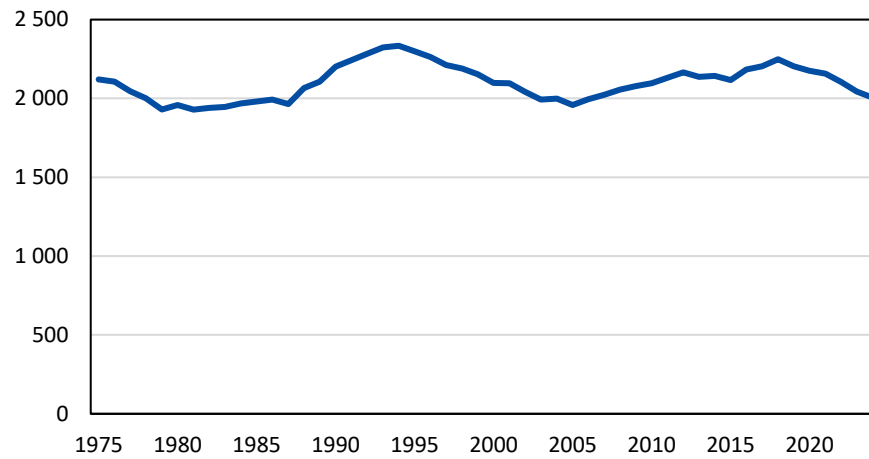
² Bakgrunden till lagförändringen och processen kring den har sammanställts av undervisnings- och kulturministeriet i Finland, se <https://okm.fi/sv/projekt?tunnus=OKM023:00/2019>

³ Se t.ex. Karila, 2016.

⁴ Fritidshemsverksamheten erbjuder omsorg samt en meningsfull fritid under skoldagar för de barn som har rätt till den, medan lekverksamhet kan erbjudas för barn som inte har börjat skolan och möjliggör lek under ledning och uppsikt av personal.

Figur 1 visar utvecklingen av antalet barn under skolåldern i befolkningen på Åland. Sedan 1975 har antalet barn i åldern 0–6 år varierat mellan 1 929 barn (1981) och 2 334 barn (1994). Senaste året (2024) fanns totalt 2 004 barn i åldern 0–6 år på Åland.

Figur 1. Antal barn i åldern 0–6 år på Åland 1975–2024

Källa: ÅSUB

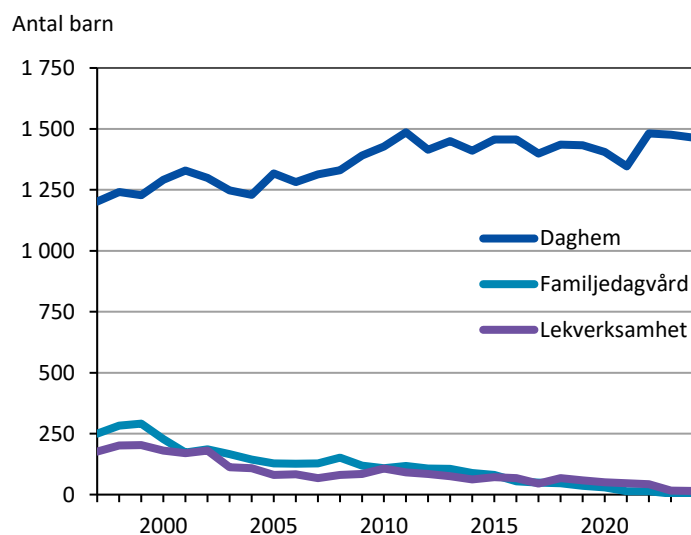
Statistik om barnomsorg

Statistiken nedan ger en helhetsbild av daghemsverksamheten på Åland.

Historik

Sedan 1997 (då mätningarna påbörjades) har antalet barn i daghem ökat (se *figur 2*). Antalet har ökat från en bit över 1 200 till en nivå runt 1 400 de senaste femton åren. Samtidigt har antalet barn i familjedagvård och lekverksamhet minskat kraftigt. Inom familjedagvården var nästan 300 barn fördelade på 11 kommuner i slutet av 1990-talet, vilket har sjunkit till 5 barn fördelade på två kommuner år 2024. Antalet barn i lekverksamhet har också minskat, från att vara över 200 barn i medeltal per dag år 1999 till 15 barn i medeltal per dag år 2024.

Figur 2. Antal barn i daghem, familjedagvård och lekverksamhet 1997–2024

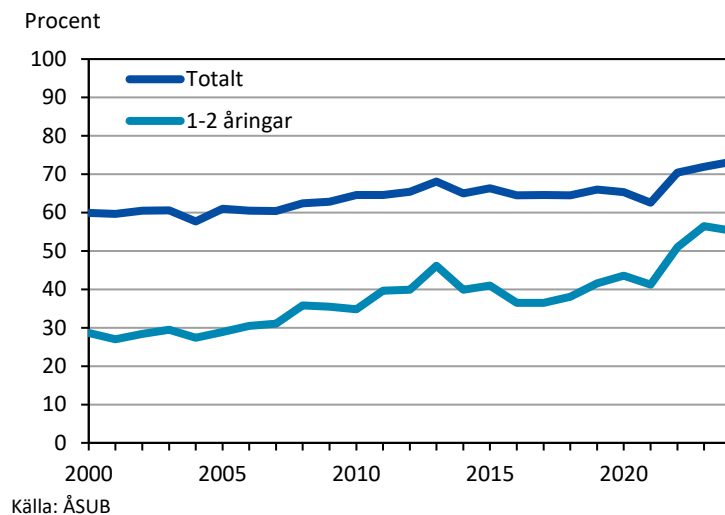

Källa: ÅSUB

Antalet barn inom daghemsverksamheten kan även rapporteras i förhållande till antalet barn i populationen (inskrivningsgrad, se *figur 3* på nästa sida). Andelen inskrivna barn inom daghem och familjedagvård var drygt 60 procent eller strax där över åren 2000 till 2009. Därefter ökade andelen till cirka 65 procent. Från och med år 2022 steg andelen ytterligare till en bit över 70 procent och har de nästkommande åren legat på denna nivå. Om man ser specifikt till barn i 1 till 2-års åldern⁵ så ökade andelen från strax under 30 procent vid 2000-talets början till 46 procent år 2013. Efter detta sjönk andelen till runt 40 procent, för att därefter öka till över 50 procent från år 2022 och framåt.

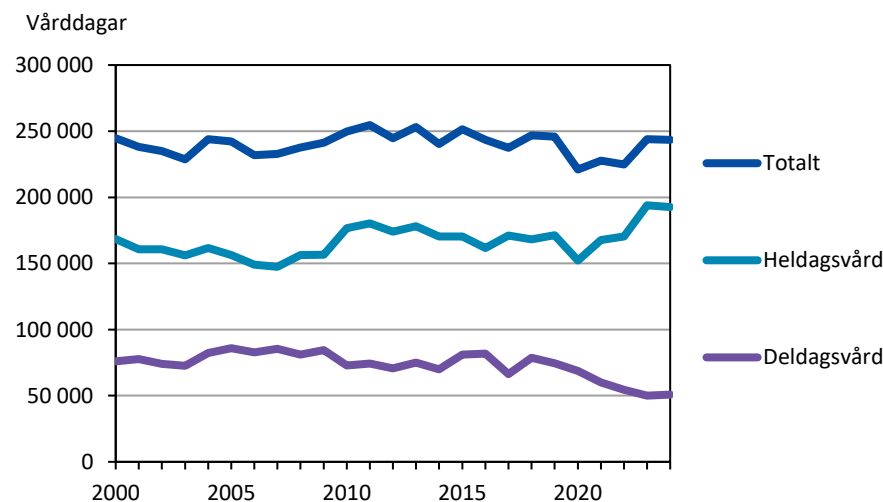
⁵ Uppdragsgivaren önskemål var att lyfta fram uppgifterna för yngre barn (1–2 år).

Figur 3. Andel inskrivna barn i daghem eller familjedagvård 2000–2024, totalt och 1–2 åringar

Antalet vårddagar i heldagsvård per år har sedan år 2000 pendlat mellan cirka 150 000 och 180 000 fram till och med år 2022 för att därefter öka till en nivå på drygt 190 000 de nästkommande två åren. Antalet vårddagar i deldagsvård har legat kring 75 000 sedan år 2000. De senaste fem åren har trenden dock varit negativ och under 2024 hade antalet vårddagar i deldagsvård sjunkit till cirka 50 000. Se *figur 4*.

Figur 4. Antal vårddagar i daghem och familjedagvård 2000–2024 efter hel- och deldag

Tabell 1 visar antalet barn per årsverke inom daghem och familjedaghem. Uppgifterna omfattar antalet inskrivna barn per den 31 december utan att beakta heldagsvård, deldagsvård eller andra lösningar. Antalet årsverken motsvarar de anställdas arbetsinsats under året omräknad till heltid, siffrorna beskriver därmed inte det totala antalet anställda. Förutom år 2021 har antalet barn i daghem och familjedaghem pendlat mellan 1 420 och 1 470 perioden 2017 till 2024 (vilket är de år uppgifter om årsverken finns tillgängliga). Antalet årsverken skiftade inte nämnvärt mellan åren 2017 och 2021. Från och med 2022 har dock antalet stigit till en högre nivå. Från runt 415 år 2021 till 432 år 2022, för att därefter öka till över 460 år 2023 och sedan sjunka till drygt 440 år 2024. Om man tittar på antalet barn i relation till antalet årsverken så framgår det att från 2021 och framåt har kvoten varit något lägre än i den första halvan av perioden.

Tabell 1. Antal barn och årsverken inom daghem och familjedaghem 2017–2024

Typ av uppgift	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antal barn 0–6 år, 31.12	1 424	1 451	1 455	1 420	1 350	1 456	1 469	1 467
Antal årsverken	410,8	409,1	412,1	414,5	414,6	431,8	462,7	441,8
Antal barn i relation till antalet årsverken	3,5	3,5	3,5	3,4	3,3	3,4	3,2	3,3

Not: Observera att årsverken beskriver de anställdas arbetsinsats under året omräknad till heltid och att antalet barn avser hur många barn som är inskrivna i slutet av året. Årsverken i relation till antalet barn är därför inte en indikator för personaltätheten. Uppgifter om årsverken finns endast från 2017 och framåt.

Källa: ÅSUB

Nulägesbild

Nulägesbilden visar den senaste utvecklingen inom daghemsverksamheten och lekverksamheten på Åland. Vid utgången av 2024 uppgick antalet barn i daghem till 1 464, vilket var något färre än året innan, då antalet uppgick till 1 476 barn. Antalet barn i familjedagvård var precis som året innan runt fem barn och antal barn i medeltal per dag i lekverksamhet uppgick till 15 barn. Se *tabell 2*.

Tabell 2. Antal barn inom daghem och familjedagvård 2024 efter kommun och typ av verksamhet

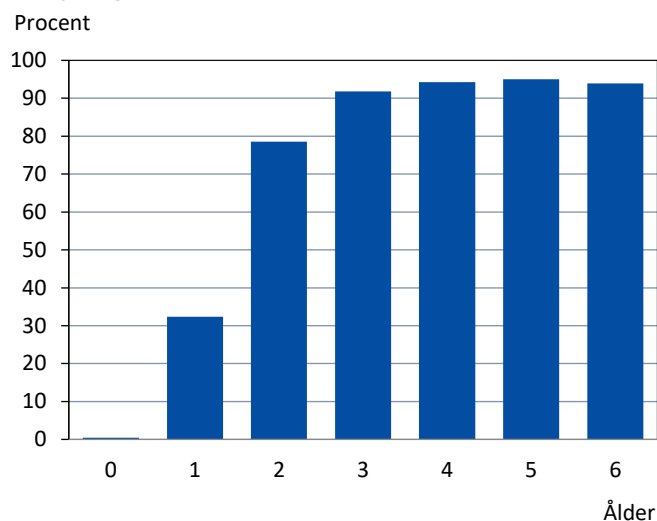
Anordnare	Daghem	Familjedagvård	Lekverksamhet
Brändö	12	-	-
Eckerö	38	1	-
Finström	120	-	-
Föglö	26	-	-
Geta	30	-	-
Hammarland	88	-	-
Jomala	382	-	8
Kumlige	10	4	-
Kökar	7	-	-
Lemland	132	-	-
Lumparland	13	-	-
Saltvik	80	-	2
Sottunga	1	-	-
Sund	46	-	-
Vårdö	29	-	-
Mariehamn	450	-	-
Mariehamns församling	.	.	5
Åland	1 464	5	15

Not: Antal barn i daghem och familjedagvård avser läget den 31.12. Barn i lekverksamhet avser det genomsnittliga antalet barn under en dag.

Källa: ÅSUB

Figur 5 visar att bland barn boendes på Åland i åldrarna 3 till 6 år var inskrivningsgraden i daghem eller familjedagvård över 90 procent i slutet av 2024. Bland tvååringarna var andelen inskrivna lägre, strax under 80 procent, och bland ettåringarna drygt 30 procent.

Figur 5. Andel barn i respektive årskull som var inskrivna i daghem eller familjedagvård 2024

Källa: ÅSUB

Antalet årsverken (de anställdas arbetsinsats under året omräknad till heltid) inom barnomsorgen uppgick till cirka 445 under 2024, vilket var något färre än året innan (466). Merparten av årsverkerna utgjordes av barnskötare (176), följt av lärare inom barnomsorgen (122) och assistenter (59). Föreståndarna uppgick till drygt 36 årsverken varav mer än hälften var schemalagda i barngrupp. Fördelningen mellan könen var 428 årsverken för kvinnorna och 17 för männen. Bland männen var antalet årsverken högst i gruppen barnskötare. Se *tabell 3*.

Tabell 3. Antal årsverken 2024 efter kön och typ av uppgift⁶

Typ av uppgift	Totalt	Kvinnor	Män
Totalt	444,9	428,1	16,8
Föreståndare som inte är schemalagda i barngrupp	16,0	14,0	2,0
Föreståndare som också är schemalagda i barngrupp	20,4	19,4	1,0
Lärare i barnomsorg	122,4	119,2	3,2
Lärare i förundervisning	2,9	2,9	0,0
Speciallärare i barnomsorg	8,5	8,5	0,0
Barnskötare	175,7	169,3	6,4
Assistenter	58,6	55,6	3,0
Övrig personal	40,5	39,2	1,3

Källa: ÅSUB

⁶ Uppgifter om 2023 finns att tillgå här:

https://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik_UTKU_UT_Barnomsorg/UT014.px/

Kommunernas ekonomi

I kommunernas ekonomi ingår uppgifter om barnomsorg.

Kommunernas nettodriftskostnader för barnomsorg

Kommunerna redovisar sin driftsekonomi enligt serviceklasser. Det tre serviceklasserna för barnomsorg är "Barnomsorg i daghem", "Familjedagvård för barn" och "Övrig barndagvård". Familjedagvård för barn omfattar både familjedaghem och gruppfamiljedaghem.

En sammanställning över kommunernas nettodriftskostnader⁷ för barnomsorg redovisas i *tabell 4*. Mellan år 2015 och 2020 har nettodriftskostnaderna varierat mellan 23,2 miljoner och 25,7 miljoner euro. Sedan coronaåret 2020 har nettodriftskostnaderna ökat stegvis år för år. Kommunernas totala nettodriftskostnader för 2024 uppgick till 29,7 miljoner euro. Den subjektiva rätten till barnomsorg utökades år 2022, jämför man åren 2021 med 2024 är det en ökning med 4,0 miljoner euro eller 15,6 procent. Se även *figur 6*.

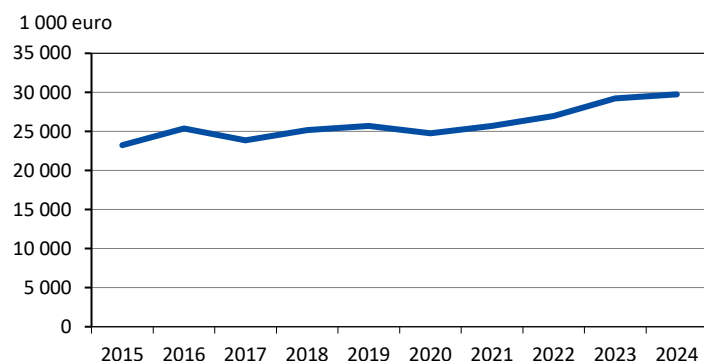
Tabell 4. Nettodriftskostnader för barnomsorg 2015–2024, 1 000 euro

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Brändö	222	232	225	236	289	241	257	261	325	391
Eckerö	645	686	661	722	670	637	634	663	724	771
Finström	2 013	2 167	2 084	2 124	2 144	2 193	2 408	2 473	2 399	2 238
Föglö	316	320	344	319	381	378	444	465	485	466
Geta	400	421	403	420	377	361	518	435	475	431
Hammarland	1 234	1 283	1 358	1 304	1 308	1 249	1 236	1 322	1 440	1 597
Jomala	4 454	4 754	4 572	5 094	5 284	5 380	5 822	5 940	6 895	7 211
Kumlinge	166	162	174	179	196	202	248	231	240	254
Kökar	161	118	99	87	81	64	42	69	77	105
Lemland	2 087	2 395	2 377	2 576	2 620	2 512	2 145	2 626	3 032	2 891
Lumparland	381	393	342	319	291	230	256	253	275	273
Saltvik	1 345	1 531	1 685	1 630	1 707	1 556	1 328	1 362	1 592	1 623
Sottunga	11	6	1	9	2	4	14	12	34	54
Sund	754	801	819	865	817	756	818	911	909	941
Vårdö	297	321	328	351	401	439	429	505	620	679
Mariehamn	8 754	9 783	8 380	8 944	9 127	8 563	9 123	9 436	9 724	9 820
Åland	23 240	25 373	23 852	25 179	25 695	24 765	25 722	26 964	29 246	29 745

Not: Här ingår barnomsorg i daghem, familjedagvård och övrig barndagvård

Källa: ÅSUB

Figur 6. Nettodriftskostnader för barnomsorg på Åland 2015–2024, 1 000 euro

Källa: ÅSUB

⁷ Nettodriftskostnader = (verksamhetskostnader totalt + avskrivningar och nedskrivningar + Överföringskostnader) – (verksamhetsintäkter totalt + tillverkning för eget bruk + överföringsintäkter)

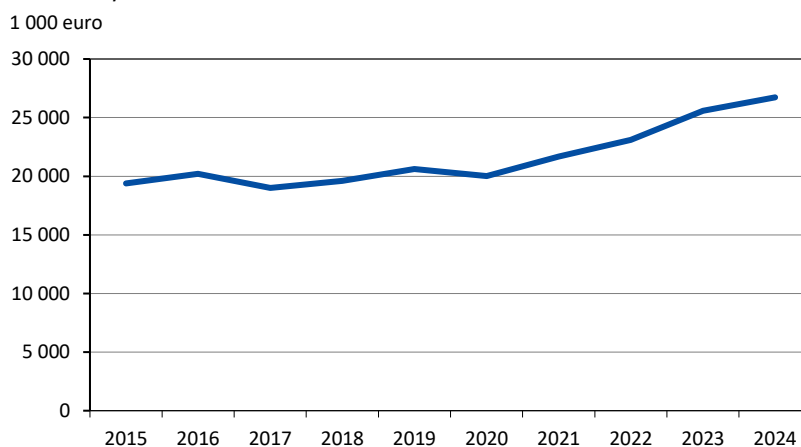
Tabell 5 och figur 7 visar utvecklingen av nettodriftskostnaderna för barnomsorg enbart i daghem. Mellan år 2015 och 2020 har nettodriftskostnaderna varierat mellan 19,0 och 20,6 miljoner euro. Sedan coronaåret 2020 har nettodriftskostnaderna ökat stegvis år för år. Nettodriftskostnaden för 2024 uppgick till 26,7 miljoner euro. Jämför man åren 2021 med 2024 är ökningen 5,1 miljoner euro eller 23,3 procent.

Tabell 5. Nettodriftskostnader för barnomsorg i daghem 2015–2024, 1 000 euro

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Brändö	207	215	224	230	266	222	241	239	324	373
Eckerö	541	587	579	581	547	544	557	554	680	711
Finström	1 553	1 700	1 651	1 655	1 748	1 759	1 981	2 084	2 055	1 991
Föglö	255	238	246	263	345	315	377	413	468	445
Geta	355	337	354	392	367	332	473	390	419	381
Hammarland	965	998	1 081	1 037	1 038	948	1 074	1 187	1 284	1 431
Jomala	3 634	3 170	3 175	3 315	3 608	3 862	4 215	4 350	5 282	5 651
Kumlinge	131	121	135	164	181	176	231	212	219	239
Kökar	145	108	93	86	81	64	40	49	54	88
Lemland	1 476	1 708	1 707	1 883	2 042	2 000	1 743	2 321	2 770	2 859
Lumparland	332	362	314	288	278	212	228	234	248	251
Saltvik	1 104	1 180	1 349	1 334	1 410	1 287	1 177	1 208	1 464	1 510
Sottunga	0	0	0	0	0	0	0	0	10	42
Sund	671	691	695	761	730	663	730	831	844	897
Vårdö	266	285	288	297	327	365	370	463	549	640
Mariehamn	7 754	8 495	7 111	7 317	7 651	7 256	8 236	8 570	8 924	9 220
Åland	19 389	20 195	19 002	19 603	20 619	20 005	21 673	23 105	25 594	26 729

Källa: ÅSUB

Figur 7. Nettodriftskostnader för barnomsorg i daghem på Åland 2015–2024, 1 000 euro

Källa: ÅSUB

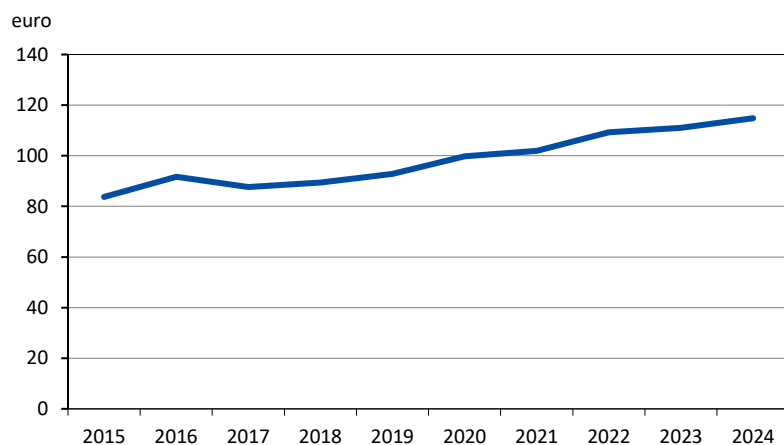
I *tabell 6* visas uppgifter om barnomsorgens nettodriftskostnader per vård dag i barnomsorgen. Här ingår inte hemvårdsstödet i nettodriftskostnaderna. Mellan år 2015 och 2020 har summan varierat mellan 84 och 100 euro. Från 2017 har summan ökat år för år. För år 2024 var nettodriftskostnaderna per vård dag 115 euro. Jämför man åren 2021 med 2024 är ökningen 13 euro per vård dag eller 12,6 procent. Se även *figur 8*.

Tabell 6. Barnomsorg, nettodriftskostnad per vård dag (exkl. hemvårdsstöd) 2015–2024, euro

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Brändö	122	126	121	138	184	132	151	183	205	199
Eckerö	53	97	90	93	77	93	86	102	100	107
Finström	74	86	82	59	92	117	125	119	120	107
Föglö	110	99	108	80	102	107	105	95	88	93
Geta	101	101	96	107	94	82	132	121	100	83
Hammarland	89	88	95	97	102	105	105	115	111	113
Jomala	65	65	76	83	84	92	94	97	103	109
Kumlinge	101	112	96	92	110	93	104	97	95	138
Kökar	181	284	175	204	131	266	..	1 000	271	114
Lemland	92	112	108	148	101	99	94	114	129	138
Lumparland	48	89	107	105	119	128	132	215	93	97
Saltvik	99	99	91	90	90	98	79	78	104	111
Sottunga	..	..	..	..	..	..	..	..	217	153
Sund	96	96	92	94	103	133	129	156	143	134
Vårdö	151	173	160	146	137	163	127	130	124	132
Mariehamn	96	103	85	88	92	96	103	114	111	116
Åland	84	92	88	89	93	100	102	109	111	115

Källa: ÅSUB

Figur 8. Barnomsorg, nettodriftskostnad per vård dag (exkl. hemvårdsstöd) 2015–2024, 1 000 euro

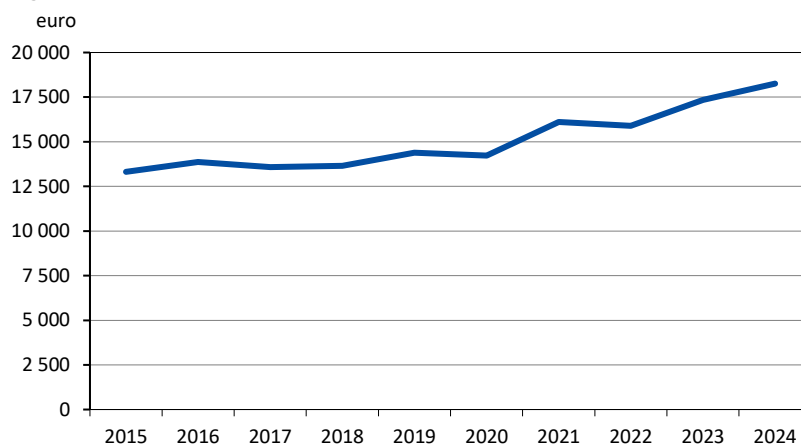
Källa: ÅSUB

För att se hur mycket barnomsorgen i daghem kostar per barn så visas uppgifter för nettodriftskostnader för barnomsorg i daghem under året i förhållande till antalet barn i daghem 31.12 i *tabell 7* och *figur 9*. Uppgifterna omfattar antalet inskrivna barn utan att beakta heldagsvård, deldagsvård eller andra lösningar. Uppgifterna redovisas per kommun. För år 2024 var de sammanlagda nettodriftskostnaderna per barn 18 258 euro. Under coronaåret 2020 var summan 14 228 euro för att sedan öka till 16 102 euro år 2021. År 2022 minskade värdet till 15 891 för att sedan öka till 17 340 år 2023. Den högsta nettodriftskostnaden per barn var alltså 18 258 euro år 2024.

Tabell 7. Barnomsorg i daghem, nettodriftskostnad under året per barn i daghem 31.12, euro

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Brändö	25 875	26 875	24 889	28 750	33 250	22 200	34 429	34 143	32 400	31 083
Eckerö	10 019	14 317	14 122	14 525	12 721	13 600	13 585	12 884	15 111	18 711
Finström	11 855	13 077	13 423	13 792	14 940	16 287	17 377	16 943	17 415	16 592
Föglö	17 000	12 526	12 300	7 108	13 800	13 125	16 391	12 515	16 714	17 115
Geta	16 905	15 318	15 391	12 645	15 292	14 435	21 500	16 250	14 448	12 700
Hammarland	12 063	12 795	14 224	16 203	15 493	13 352	14 320	18 262	15 852	16 261
Jomala	9 488	8 212	10 144	10 425	10 802	11 066	11 873	11 789	13 649	14 793
Kumlinge	10 917	13 444	11 250	11 714	13 923	11 733	14 438	13 250	16 846	23 900
Kökar	29 000	36 000	93 000	28 667	27 000	32 000	..	49 000	10 800	12 571
Lemland	13 062	14 598	16 413	15 824	15 829	19 608	11 938	16 461	20 519	21 659
Lumparland	13 280	17 238	16 526	18 000	25 273	21 200	17 538	23 400	16 533	19 308
Saltvik	12 690	12 421	12 491	13 340	13 689	13 839	13 078	13 573	17 429	18 875
Sottunga	..	..	..	..	..	..	..	..	10 000	42 000
Sund	15 250	18 676	13 627	16 543	20 278	17 447	22 121	23 083	23 444	19 500
Vårdö	22 167	28 500	20 571	21 214	23 357	20 278	18 500	17 148	20 333	22 069
Mariehamn	16 639	17 661	14 662	14 460	15 121	14 425	21 064	18 234	19 316	20 489
Åland	13 317	13 861	13 583	13 651	14 389	14 228	16 102	15 891	17 340	18 258

Källa: ÅSUB

Figur 9. Barnomsorg i daghem, nettodriftskostnad under året per barn i daghem 31.12

Källa: ÅSUB

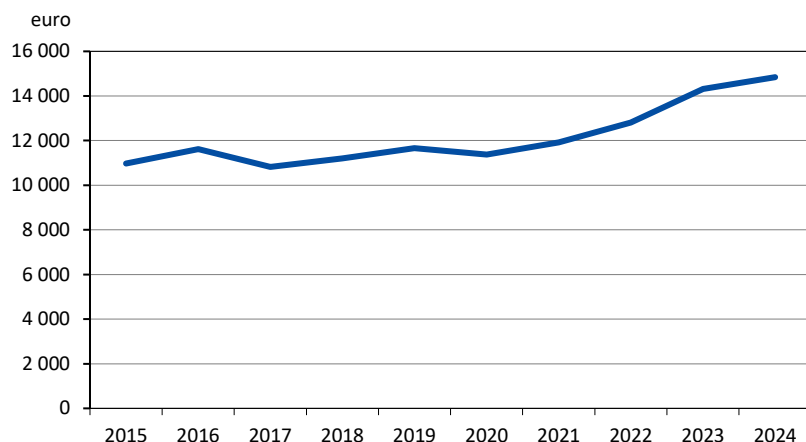
I *tabell 8* och *figur 10* visas barnomsorgens nettodriftskostnader per 0–6 åring i befolkningen. Här ingår även hemvårdsstödet i kostnaderna. För år 2024 var nettodriftskostnaderna per 0–6 åring för alla kommuner 14 843 euro. Mellan år 2015 och 2019 har summan varierat mellan 10,8 tusen och 11,7 tusen euro. Från 2020 och framåt har summan ökat år för år.

Tabell 8. Barnomsorg, nettodriftskostnad totalt per 0–6 åring i befolkningen (inkl. hemvårdsstöd), euro

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Brändö	15 857	15 467	16 071	14 750	22 231	15 063	18 357	21 750	20 313	24 438
Eckerö	11 121	11 828	9 580	11 645	11 754	10 617	10 931	11 839	12 271	12 435
Finström	9 725	10 126	10 216	10 782	10 828	11 542	12 349	13 016	13 181	13 165
Föglö	11 286	9 412	10 750	9 667	11 206	9 692	12 333	12 237	15 645	16 069
Geta	16 905	15 318	15 391	12 645	15 292	14 435	21 500	16 250	14 448	12 700
Hammarland	10 458	11 559	11 707	10 432	11 085	10 154	10 387	12 241	11 901	13 887
Jomala	9 202	9 663	9 466	10 008	10 103	10 132	10 781	11 103	13 311	14 223
Kumlinge	13 833	16 200	14 500	11 933	13 067	11 882	13 778	15 400	18 462	28 222
Kökar	17 889	19 667	99 000	29 000	81 000	64 000	8 400	11 500	8 556	9 545
Lemland	11 791	12 409	12 849	12 627	12 657	11 849	9 977	12 873	15 792	15 798
Lumparland	13 607	16 375	14 870	15 190	16 167	14 375	16 000	16 867	13 750	13 650
Saltvik	9 607	9 814	10 531	10 516	11 692	12 062	9 623	11 843	13 843	14 237
Sottunga	11 000	3 000	..	4 500	1 000	667	1 556	1 091	4 857	7 714
Sund	11 424	14 053	12 600	13 106	14 333	13 263	13 633	14 234	16 232	14 703
Vårdö	14 143	15 286	13 667	10 636	11 457	11 865	11 000	10 978	13 191	16 167
Mariehamn	12 209	12 940	10 662	11 526	12 218	12 078	13 781	14 450	15 608	15 890
Åland	10 978	11 618	10 822	11 201	11 658	11 381	11 919	12 810	14 315	14 843

Källa: ÅSUB

Figur 10. Barnomsorg, nettodriftskostnad totalt per 0–6 åring i befolkningen (inkl. hemvårdsstöd)

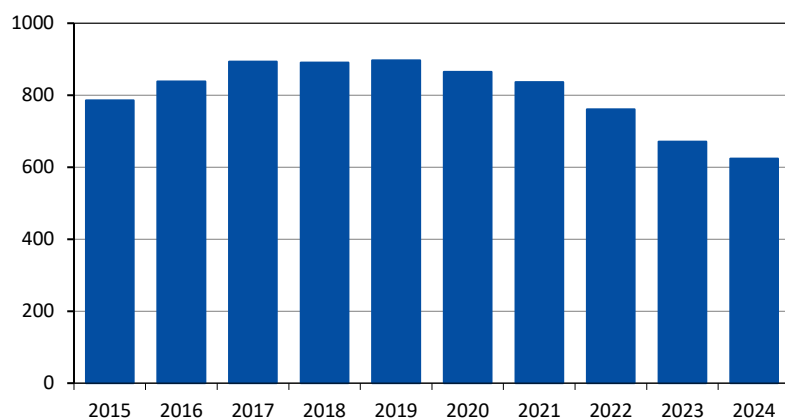
Källa: ÅSUB

Hemvårdsstöd

Vårdnadshavare vars barn inte deltar i barnomsorgen har rätt till ett grundläggande hemvårdsstöd tills barnet fyller tre år (LL 2015:68 och ÅFS 2022/56, 8 §)⁸. Vissa lagförändringar genomfördes 2022, bland annat i allmänna bestämmelser om rätt till stöd (3 kap.) samt i särskilda bestämmelser om stödformer, stödbelopp och rätt till stöd (4 kap.). Beloppen för hemvårdsstöd var dock oförändrade.

År 2024 betalade kommunerna på Åland ut 1,8 miljoner euro i hemvårdsstöd till 624 mottagare (se *figur 11*). Antal mottagare av hemvårdsstöd redovisas i *tabell 9*. Antalet mottagare av hemvårdsstöd ökade mellan år 2015 och 2017. Mellan år 2017 till år 2019 var antalet på en jämn nivå för att sen minska mellan 2019 och 2024. Mellan år 2021 och 2024 är minskningen 212 personer eller 25,4 procent. Det medför även att kommunernas kostnad för hemvårdsstöd har minskat de senaste åren. I *tabell 10* redovisas hemvårdsstödet per region. Då det är få mottagare av hemvårdsstöd i skärgården redovisas inte uppgifterna per kommun.

Figur 11. Hemvårdsstöd, antal mottagare 2015 – 2024

Källa: ÅSUB

⁸ En vårdnadshavare, vars arbetstid med anledning av vården av barnet uppgår till i medeltal högst 30 timmar per vecka, har rätt till ett partiellt hemvårdsstöd tills barnet fyller tre år samt under det första och andra året barnet deltar i den grundläggande utbildningen och under läsåret innan barnet börjar i den grundläggande utbildningen om barnet som är läropliktigt deltar i förundervisningen inom barnomsorgen. Om barnet omfattas av förlängd läroplikt har vårdnadshavaren rätt till ett partiellt hemvårdsstöd även under det tredje året barnet deltar i den grundläggande utbildningen. (LL 2015:68 och ÅFS 2022/56, 14 §)

Tabell 9. Hemvårdsstöd, antal mottagare 2015–2024

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Brändö	6	4	2	2	-	4	4	7	2	5
Eckerö	25	13	19	19	23	15	18	21	16	14
Finström	70	74	88	85	74	68	74	48	40	43
Föglö	12	19	16	10	9	15	15	20	7	9
Geta	9	11	7	9	4	11	11	16	12	10
Hammarland	47	54	43	41	46	59	46	34	34	34
Jomala	198	203	197	200	214	204	216	197	175	154
Kumlinge	1	2	4	5	5	8	7	6	4	1
Kökar	2	4	1	1	-	-	1	3	4	5
Lemland	85	86	93	113	115	71	81	78	70	65
Lumparland	10	9	9	5	6	4	6	5	6	6
Saltvik	54	72	87	63	59	52	41	46	30	42
Sottunga	1	2	1	1	2	1	2	2	2	2
Sund	19	23	28	16	15	18	22	24	21	19
Vårdö	12	14	9	13	19	20	15	13	15	10
Mariehamn	235	248	289	308	306	315	277	241	233	205
Landskomm.	551	590	604	583	591	550	559	520	438	419
- Landsbygden	517	545	571	551	556	502	515	469	404	387
- Skärgården	34	45	33	32	35	48	44	51	34	32
Åland	786	838	893	891	897	865	836	761	671	624
- kvinnor	723	734	797	779	750	739	719	651	598	557
- män	63	104	96	112	147	126	117	110	73	67

Källa: ÅSUB, Socialväsande

Tabell 10. Hemvårdsstöd 2015–2024 (lagstadgat och kommundillägg), 1 000 euro

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Mariehamn	565	874	957	1 106	938	774	658	618	626	498
Landskomm.	1 624	2 166	2 069	2 007	1 925	1 929	1 854	1 760	1 541	1 292
- Landsbygden	1 523	2 028	1 925	1 885	1 798	1 765	1 681	1 601	1 400	1 192
- Skärgården	101	138	144	122	127	164	173	159	141	100
Åland	2 189	3 040	3 026	3 113	2 863	2 703	2 512	2 378	2 167	1 790

Källa: ÅSUB

ÅSUB har samlat in uppgifter om antal barn för vilka hemvårdsstöd betalats ut från och med 2021. Uppgifterna redovisas i *tabell 11*. Från år 2022 (908 barn) har antalet barn för vilka hemvårdsstöd betalas ut minskat först till 872 barn år 2023 och sen till 802 barn 2024.

Tabell 11. Antal barn för vilka hemvårdsstöd betalas ut 2021–2024

	2021	2022	2023	2024
Brändö	4	4	2	4
Eckerö	25	21	16	14
Finström	59	50	50	49
Föglö	15	27	7	11
Geta	15	16	16	13
Hammarland	66	50	42	53
Jomala	165	259	231	194
Kumlinge	6	6	4	2
Kökar	1	3	6	5
Lemland	97	116	103	87
Lumparland	6	11	10	8
Saltvik	42	45	32	57
Sottunga	4	2	3	2
Sund	24	23	29	18
Vårdö	19	18	25	20
Mariehamn	236	257	296	265
Landskomm.	548	651	576	537
- Landsbygden	499	591	529	493
- Skärgården	49	60	47	44
Åland	784	908	872	802
- kvinnor	393	449	466	426
- män	391	459	406	376

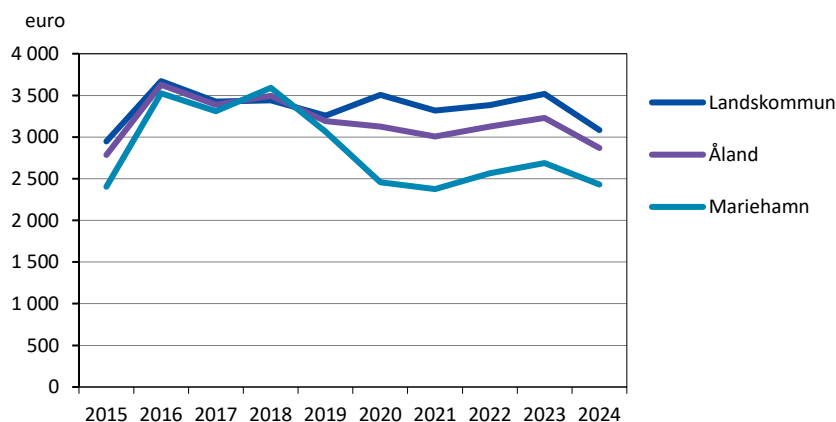
Källa: ÅSUB, Socialväsande

Det genomsnittliga hemvårdsstödet per mottagare på Åland var 2 869 euro år 2024. Då det är få mottagare av hemvårdsstöd i skärgården redovisas inte uppgifterna per kommun utan i stället per region. Hemvårdsstödet per person har varit högre på landsbygden än i Mariehamn med undantag av 2018. Mellan 2020 och 2021 sjönk hemvårdsstödet per person för att sen öka fram till 2023. Mellan år 2023 och 2024 sjönk hemvårdsstödet per person med 361 euro. Se *tabell 12* och *figur 12*.

Tabell 12. Genomsnittligt hemvårdsstöd per mottagare 2015–2024, euro

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Mariehamn	2 404	3 524	3 311	3 591	3 065	2 457	2 375	2 564	2 687	2 429
Landskommun	2 947	3 671	3 425	3 443	3 257	3 507	3 317	3 385	3 518	3 084
- Landsbygden	2 946	3 721	3 371	3 421	3 234	3 516	3 264	3 414	3 465	3 080
- Skärgården	2 971	3 067	4 364	3 813	3 629	3 417	3 932	3 118	4 147	3 125
Åland	2 785	3 628	3 389	3 494	3 192	3 125	3 005	3 125	3 230	2 869

Källa: ÅSUB, Socialväsande

Figur 12. Genomsnittligt hemvårdsstöd per mottagare 2015–2024, euro

Källa: ÅSUB, Socialväsande

Det genomsnittliga hemvårdsstödet per barn för vilka hemvårdsstöd har betalats ut var som störst år 2021, 3 204 euro, och har sen minskat år för år. År 2024 var det genomsnittliga hemvårdsstödet per barn 2 232 euro. Jämför man åren 2021 med 2024 är minskningen 972 euro per barn eller 30,3 procent. Se *tabell 13*.

Att det genomsnittliga hemvårdsstödet per mottagare har ökat de senaste åren men det genomsnittliga stödet per barn har minskat mellan 2021 och 2024 beror delvis på att antal barn per mottagare har ökat.

Tabell 13. Genomsnittligt hemvårdsstöd per barn för vilka hemvårdsstöd har betalats ut 2021–2024, euro

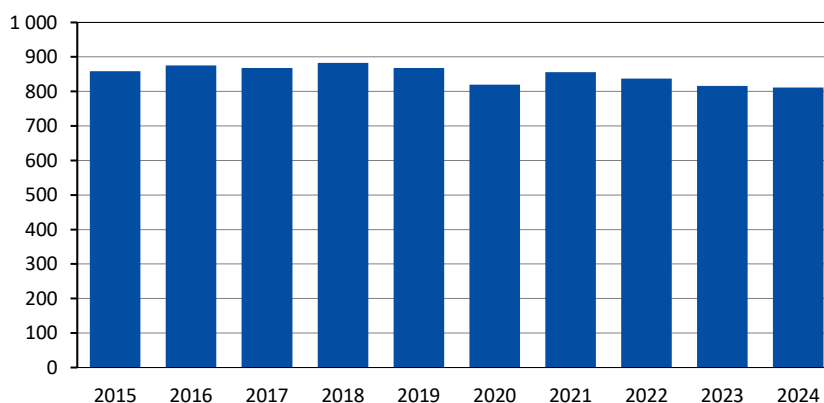
	2021	2022	2023	2024
Mariehamn	2 788	2 405	2 115	1 879
Landskommun	3 383	2 704	2 675	2 406
- Landsbygden	3 369	2 709	2 647	2 418
- Skärgården	3 531	2 650	3 000	2 273
Åland	3 204	2 619	2 485	2 232

Källa: ÅSUB, Socialväsande

Föräldrapenning

Föräldradagpenningarna reformerades 2022 (FFS 32/2022) vilket behöver beaktas då man jämför uppgifter för 2021 och tidigare med uppgifter för 2022 och framåt. Före reformen 2022 utbetalades moderskapspenning för 105 vardagar. Faderskapspenning utbetalades för högst 18 vardagar under moderskaps- och föräldrapenningsperioden samt högst 54 dagar efter mammans föräldrapenningsperiod. Föräldrapenning beviljades för högst 158 dagar till modern eller fadern beroende på vem som skötte barnet. Efter reformen gäller följande. För föräldrar till barn med beräknad födsel tidigast 4.9.2022 utbetalas graviditetspenning till den födande föräldern i 40 dagar. Om den födande förälderns arbete utgör en risk för hennes egen eller fostrets hälsa kan särskild graviditetspenning börja utbetalas direkt när graviditeten konstaterats. Efter barnets födsel har vardera föräldern rätt till 160 föräldradagpenningdagar. Av dessa kan 63 överlåtas till den andra föräldern eller annan vårdnadshavare. För att få föräldrapenning måste man vårda barnet och vara borta från arbetet. Föräldrapenning kan utbetalas flexibelt vid de tidpunkter föräldern önskar tills barnet fyller två år.

Figur 13. Antal mottagare av föräldradagpenning 2015–2024

Not: Diagrammet visar mottagare av dagpenningar för moderskaps-, faderskaps- och föräldradagpenning. Fr.o.m. 2022 ingår också särskild graviditetspenning, graviditetspenning och föräldrapenning.

Källa: Folkpensionsanstalten

I *figur 13* visas antal mottagare av Folkpensionsanstaltens föräldradagpenning 2015–2024. Antal mottagare var som högst år 2018, 883 stycken. År 2021 var det 856 mottagare. Efter det har antalet mottagare minskat, år 2024 var det 811 mottagare. I *tabell 14* visas även antalet ersatta dagar och föräldradagpenningsbeloppet.

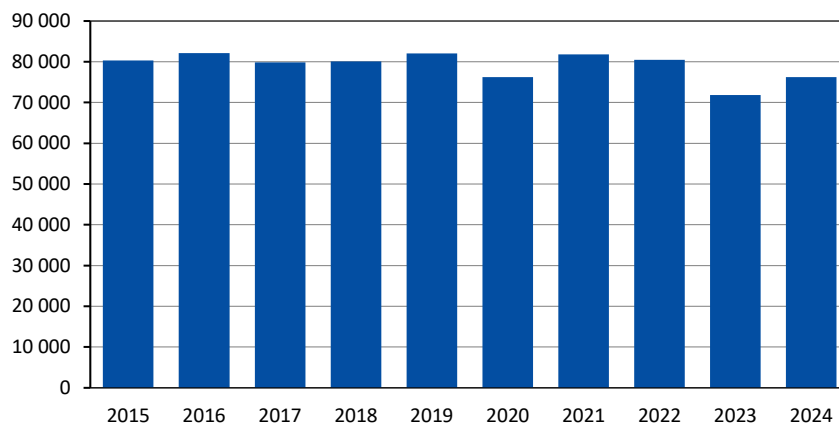
Tabell 14. Föräldradagpenningars mottagare, ersatta dagar och utbetalda belopp 2015–2024

	Mottagare	Ersatta dagar	Dagpenningsbelopp, 1 000 euro
2015	859	80 323	5 639
2016	875	82 120	5 849
2017	868	79 847	5 704
2018	883	80 084	5 751
2019	868	82 065	5 874
2020	820	76 199	5 591
2021	856	81 779	6 188
2022	837	80 484	6 102
2023	816	71 855	5 943
2024	811	76 220	6 759

Källa: Folkpensionsanstalten

Antalet ersatta dagar med föräldradagpenning på Åland har för år 2015 till 2022 legat på en nivå mellan cirka 80 000 och 82 000 dagar, med undantag av år 2020 då det var 76 199 dagar. Se *figur 14*. Antalet ersatta dagar var som lägst 2023 med 71 855 dagar. År 2024 ersattes 76 220 dagar.

Figur 14. Föräldradagpenning, antal ersatta dagar 2015–2024

Not: Diagrammet visar mottagare av dagpenningar för moderskaps-, faderskaps- och föräldraledighet. Fr.o.m. 2022 ingår också särskild graviditetspenning, graviditetspenning och föräldrapenning.

Källa: Folkpensionsanstalten

Appendix

Tabell 15. Andel inskrivna i daghem eller familjedagvård 0–6 och 1–2 åringar 2015–2024

Kommun	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Andel barn inom daghem eller familjedagvård 0-6 år, 31.12										
Brändö	57,1	53,3	64,3	50,0	61,5	62,5	42,9	58,3	62,5	75,0
Eckerö	67,2	69,0	56,5	61,3	73,7	66,7	74,1	76,8	72,9	62,9
Finström	68,1	63,1	61,3	62,9	62,1	59,5	60,5	67,4	64,3	70,0
Föglö	50,0	55,9	62,5	97,0	64,7	61,5	63,9	86,8	90,3	89,7
Geta	56,8	62,9	70,0	74,2	69,7	69,7	64,7	64,9	82,4	81,1
Hammarland	73,7	71,2	67,2	51,2	56,8	57,7	63,0	60,2	66,9	76,5
Jomala	66,5	66,1	67,3	65,8	66,0	65,2	66,1	69,3	74,3	75,3
Kumlinge	83,3	60,0	50,0	60,0	60,0	76,5	77,8	80,0	130,8	144,4
Kökar	22,2	50,0	100,0	100,0	300,0	200,0	0,0	16,7	55,6	63,6
Lemland	59,9	58,5	63,8	61,8	65,2	51,4	67,9	68,6	69,8	72,1
Lumparland	82,1	87,5	56,5	52,4	55,6	37,5	81,3	66,7	75,0	65,0
Saltvik	62,1	60,9	66,3	64,5	69,9	71,3	65,2	76,5	72,2	70,2
Sottunga	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	14,3
Sund	66,7	64,9	76,9	68,2	61,4	66,7	55,0	56,3	64,3	71,9
Vårdö	57,1	47,6	58,3	42,4	40,0	48,6	51,3	58,7	57,4	69,0
Mariehamn	68,1	65,6	63,5	66,9	69,2	72,6	58,9	72,1	73,7	72,8
Åland	66,3	64,5	64,6	64,5	66,0	65,3	62,6	69,2	71,9	73,2
Andel barn inom daghem eller familjedagvård 1-2 år, 31.12										
Brändö	33,3	57,1	66,7	0,0	25,0	100,0	33,3	60,0	100,0	57,1
Eckerö	38,5	35,3	43,8	19,0	47,1	11,1	38,5	65,0	80,0	40,0
Finström	30,9	29,6	22,0	30,5	41,5	22,6	48,1	49,1	45,8	45,5
Föglö	18,2	27,3	40,0	62,5	60,0	50,0	38,5	81,8	100,0	50,0
Geta	33,3	20,0	33,3	60,0	33,3	33,3	50,0	61,5	0,0	54,5
Hammarland	58,1	42,9	38,2	53,8	26,3	29,7	11,5	38,2	48,6	51,7
Jomala	35,1	34,5	34,4	38,0	40,7	40,8	43,1	48,1	57,4	54,5
Kumlinge	0,0	0,0	20,0	50,0	50,0	66,7	83,3	50,0	150,0	200,0
Kökar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	60,0	50,0
Lemland	37,1	33,3	32,0	35,7	44,3	59,3	38,9	41,7	46,0	50,0
Lumparland	33,3	0,0	0,0	20,0	16,7	50,0	40,0	66,7	50,0	42,9
Saltvik	51,4	32,7	41,2	24,4	38,2	32,1	34,6	60,6	65,6	46,9
Sottunga	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sund	42,9	43,8	31,3	45,5	21,4	60,0	26,7	40,0	58,8	70,6
Vårdö	30,0	0,0	0,0	9,1	0,0	23,1	18,2	50,0	47,1	54,5
Mariehamn	47,9	43,1	41,9	43,3	50,3	52,7	46,2	54,2	61,2	63,3
Åland	41,0	36,5	36,5	38,1	41,6	43,5	41,3	51,0	56,5	55,4

Not: För vissa kommuner kan andelen barn i barnomsorgen överstiga 100 procent. Detta beror på att antalet folkbokförda i respektive kommun inte alltid överensstämmer med antalet inskrivna i barnomsorgen.

Källa: ÅSUB

Tabell 16. Antal vårddagar i daghem eller familjedagvård 2015–2024

Kommun	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antal vårddagar totalt										
Brändö	1 699	1 703	1 855	1 668	1 468	1 700	1 605	1 315	1 579	1 880
Eckerö	10 877	6 378	6 703	6 522	7 555	6 287	6 647	5 718	6 830	6 688
Finström	23 474	21 730	22 023	30 460	20 664	16 408	17 273	19 024	18 384	19 016
Föglö	2 575	2 654	2 500	3 522	3 584	3 135	3 615	4 388	5 340	4 830
Geta	3 523	3 741	3 686	3 742	3 922	4 039	3 593	3 272	4 350	4 833
Hammarland	12 434	12 814	12 888	11 891	11 073	9 977	10 375	10 347	11 683	12 830
Jomala	61 172	61 407	51 279	52 748	54 492	50 627	54 494	54 691	62 017	62 745
Kumlinge	1 585	1 328	1 590	1 784	1 640	1 883	2 218	2 192	2 448	1 836
Kökar	803	380	531	422	616	241	0	49	199	775
Lemland	19 526	18 433	18 594	15 456	22 836	22 710	20 329	20 831	21 617	19 698
Lumparland	7 192	4 173	2 945	2 733	2 313	1 656	1 752	1 099	2 684	2 595
Saltvik	11 927	12 708	15 716	15 895	16 806	14 254	14 950	15 470	14 190	13 605
Sottunga	0	0	0	0	0	0	0	0	46	274
Sund	7 243	7 485	7 926	8 561	7 292	5 146	5 753	5 344	5 898	6 675
Vårdö	1 760	1 646	1 796	2 032	2 392	2 242	2 916	3 550	4 422	4 838
Mariehamn	85 626	86 886	87 456	89 511	89 254	80 725	82 107	77 646	82 306	80 328
Åland	251 416	243 466	237 488	246 947	245 907	221 030	227 627	224 936	243 993	243 446
Antal vårddagar i heldagsvård under året										
Brändö	236	339	285	527	460	454	458	0	80	0
Eckerö	4 581	3 988	3 717	4 189	4 810	4 044	4 639	4 205	4 098	4 396
Finström	17 280	16 919	17 862	23 207	15 327	11 206	11 091	13 101	12 891	13 832
Föglö	885	807	800	900	1 667	1 458	2 494	2 718	4 636	4 312
Geta	2 192	2 511	2 578	2 870	3 269	3 471	2 952	2 134	3 446	2 144
Hammarland	8 438	8 253	8 369	7 627	7 299	7 128	6 953	7 152	8 970	8 032
Jomala	40 570	38 792	37 843	38 173	41 916	38 863	41 039	43 375	50 580	51 072
Kumlinge	1 300	1 067	1 082	1 213	1 220	1 532	1 835	1 699	2 448	1 836
Kökar	595	349	441	418	616	189	0	0	147	301
Lemland	11 259	4 360	11 385	3 140	6 820	6 748	14 871	14 492	15 812	14 921
Lumparland	2 411	1 662	1 178	638	1 637	1 102	1 352	665	2 121	2 197
Saltvik	6 195	7 856	11 317	11 451	12 521	11 282	11 897	11 569	11 095	11 696
Sottunga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sund	5 344	4 606	4 093	4 772	4 547	3 368	4 061	4 289	4 786	5 561
Vårdö	1 074	1 126	1 279	1 432	1 354	1 447	2 340	2 240	3 102	3 031
Mariehamn	68 021	68 913	68 829	67 737	67 938	59 981	61 621	62 851	69 738	69 203
Åland	170 381	161 548	171 058	168 294	171 401	152 273	167 603	170 490	193 950	192 534
Antal vårddagar i deldagsvård under året										
Brändö	1 463	1 364	1 570	1 141	1 008	1 246	1 147	1 315	1 499	1 880
Eckerö	6 296	2 390	2 986	2 333	2 745	2 243	2 008	1 513	2 732	2 292
Finström	6 194	4 811	4 161	7 253	5 337	5 202	6 182	5 923	5 493	5 184
Föglö	1 690	1 847	1 700	2 622	1 917	1 677	1 121	1 670	704	518
Geta	1 331	1 230	1 108	872	653	568	641	1 138	904	2 689
Hammarland	3 996	4 561	4 519	4 264	3 774	2 849	3 422	3 195	2 713	4 798
Jomala	20 602	22 615	13 436	14 575	12 576	11 764	13 455	11 316	11 437	11 673
Kumlinge	285	261	508	571	420	351	383	493	0	0
Kökar	208	31	90	4	0	52	0	49	52	474
Lemland	8 267	14 073	7 209	12 316	16 016	15 962	5 458	6 339	5 805	4 777
Lumparland	4 781	2 511	1 767	2 095	676	554	400	434	563	398
Saltvik	5 732	4 852	4 399	4 444	4 285	2 972	3 053	3 901	3 095	1 909
Sottunga	0	0	0	0	0	0	0	0	46	274
Sund	1 899	2 879	3 833	3 789	2 745	1 778	1 692	1 055	1 112	1 114
Vårdö	686	520	517	600	1 038	795	576	1 310	1 320	1 807
Mariehamn	17 605	17 973	18 627	21 774	21 316	20 744	20 486	14 795	12 568	11 125
Åland	81 035	81 918	66 430	78 653	74 506	68 757	60 024	54 446	50 043	50 912

Källa: ÅSUB

Tabell 17. Antal barn och årsverken inom daghem eller familjedagvård 2017–2024

Kommun	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antal barn i barnomsorgen 0-6 år, 31.12								
Brändö	9	8	8	10	6	7	10	12
Eckerö	39	38	42	40	43	43	43	39
Finström	125	124	123	113	118	128	117	119
Föglö	20	32	22	24	23	33	28	26
Geta	21	23	23	23	22	24	28	30
Hammarland	78	64	67	71	75	65	81	88
Jomala	325	335	345	346	357	371	385	382
Kumlinge	6	9	9	13	14	12	17	13
Kökar	1	3	3	2	0	1	5	7
Lemland	118	126	135	109	146	140	134	132
Lumparland	13	11	10	6	13	10	15	13
Saltvik	106	100	102	92	90	88	83	80
Sottunga	0	0	0	0	0	0	1	1
Sund	50	45	35	38	33	36	36	46
Vårdö	14	14	14	18	20	27	27	29
Mariehamn	499	519	517	515	390	471	459	450
Åland	1 424	1 451	1 455	1 420	1 350	1 456	1 469	1 467
Antal årsverken inom barnomsorgen								
Brändö	4,5	5,8	5,8	5,8	3,4	3,5	3,7	4,1
Eckerö	13,4	11,3	11,1	12,4	12,2	9,8	12,4	12,8
Finström	38,0	37,2	39,0	35,6	31,9	36,9	34,7	30,7
Föglö	5,0	5,0	4,6	6,4	6,5	6,6	7,4	7,8
Geta	8,5	9,1	7,1	6,3	6,9	7,0	8,0	8,0
Hammarland	25,2	22,1	22,3	23,2	22,1	24,1	22,4	27,3
Jomala	105,0	106,8	108,3	117,4	119,7	126,4	116,3	113,0
Kumlinge	2,1	2,4	2,5	2,8	3,1	3,3	4,0	5,0
Kökar	1,9	1,4	1,3	1,2	0,6	0,6	1,0	2,0
Lemland	33,9	38,0	38,0	35,2	37,5	41,4	47,8	45,4
Lumparland	5,0	5,0	4,8	3,6	3,8	4,3	4,6	5,3
Saltvik	25,9	24,8	23,6	21,2	19,1	19,8	24,6	24,5
Sottunga	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,8
Sund	16,4	16,2	13,5	12,4	13,8	12,1	13,4	15,4
Vårdö	4,0	4,0	4,2	4,0	5,0	6,0	7,0	8,2
Mariehamn	122,0	120,0	126,0	127,0	129,0	130,0	155,2	131,5
Åland	410,8	409,1	412,1	414,5	414,6	431,8	462,7	441,8
Antal barn i relation till antalet årsverken								
Brändö	2,0	1,4	1,4	1,7	1,8	2,0	2,7	2,9
Eckerö	2,9	3,4	3,8	3,2	3,5	4,4	3,5	3,0
Finström	3,3	3,3	3,2	3,2	3,7	3,5	3,4	3,9
Föglö	4,0	6,4	4,8	3,8	3,5	5,0	3,8	3,3
Geta	2,5	2,5	3,2	3,7	3,2	3,4	3,5	3,8
Hammarland	3,1	2,9	3,0	3,1	3,4	2,7	3,6	3,2
Jomala	3,1	3,1	3,2	2,9	3,0	2,9	3,3	3,4
Kumlinge	2,9	3,8	3,6	4,6	4,5	3,6	4,3	2,6
Kökar	0,5	2,1	2,3	1,7	0,0	1,7	5,0	3,5
Lemland	3,5	3,3	3,6	3,1	3,9	3,4	2,8	2,9
Lumparland	2,6	2,2	2,1	1,7	3,4	2,3	3,3	2,5
Saltvik	4,1	4,0	4,3	4,3	4,7	4,4	3,4	3,3
Sottunga	.	.	.	.	.	.	5,0	1,3
Sund	3,0	2,8	2,6	3,1	2,4	3,0	2,7	3,0
Vårdö	3,5	3,5	3,3	4,5	4,0	4,5	3,9	3,5
Mariehamn	4,1	4,3	4,1	4,1	3,0	3,6	3,0	3,4
Åland	3,5	3,5	3,5	3,4	3,3	3,4	3,2	3,3

Not: Observera att årsverken beskriver de anställdas arbetsinsats under året omräknad till heltid och att antalet barn avser hur många barn som är inskrivna i slutet av året. Årsverken i relation till antalet barn är därför ingen indikator för personaltätheten. Uppgifter om årsverken finns endast från 2017 och framåt.

Källa: ÅSUB

Referenser

FFS 540/2018. Lag om småbarnspedagogik.

<https://www.finlex.fi/sv/lagstiftning/2018/540>

FFS 32/2022. Lag om ändring av arbetsavtalslagen.

<https://www.finlex.fi/sv/lagstiftning/forfattningssamling/2022/32>

Folkpensionsanstalten (FPA). <https://www.kela.fi/privatpersoner>

Karila, K. (2016). *Vaikuttava varhaiskasvatus. Tilannekatsaus toukokuu 2016*.

Utbildningsstyrelsen, Rapporter och utredningar 2016:6.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/vaikuttava_varhaiskasvatus.pdf

Lagförslag 15/2021-2022. Ändring av lagstiftningen om barnomsorg och hemvårdsstöd. Ålands landskapsregering.

<https://www.lagtinget.ax/dokument/lagforslag-152021-2022-51598>

LL 2015:68. Landskapslag om hemvårdsstöd. <https://www.regeringen.ax/alandsk-lagstiftning/alex/201568>

LL 2020:32. Landskapslag om barnomsorg och grundskola.

<https://www.regeringen.ax/alandsk-lagstiftning/alex/202032>

SFS 2010:800. Skollag. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800/

Undervisnings- och kulturministeriet.

<https://okm.fi/sv/projekt?tunnus=OKM023:00/2019>

Utredning gällande ändring av den subjektiva rätten till daghemsverksamhet och en oro för barns vistelsetider - om kommunernas förutsättningar och barnets bästa, Ålands landskapsregering. Dnr: 2025/295, 3.4.2025.

ÅFS 2020/52. Landskapslag om ändring av landskapslagen om barnomsorg och grundskola.

https://www.regeringen.ax/sites/default/files/attachments/law/afs2020_nr52.pdf

ÅFS 2022/55. Landskapslag om ändring av landskapslagen om barnomsorg och grundskola.

https://www.regeringen.ax/sites/default/files/attachments/law/afs2022_nr55.pdf

ÅFS 2022/56. Landskapslag om ändring av landskapslagen om hemvårdsstöd.

https://www.regeringen.ax/sites/default/files/attachments/law/afs2022_nr56.pdf

ÅSUB, statistik om offentlig ekonomi, <https://www.asub.ax/sv/statistik/offentlig-ekonomi>

ÅSUB, statistik om socialväsende, <https://www.asub.ax/sv/social-och-halsovard-socialvasende>

ÅSUB, statistik om utbildning – barnomsorgen, <https://www.asub.ax/sv/utbildning-och-kultur-utbildning-barnomsorgen>